

**Regulamin praktyk zawodowych
realizowanych w ramach specjalizacji nauczycielskiej
w szkole podstawowej i ponadpodstawowej
dla studentów filologii polskiej II stopnia
(obowiązuje od cyklu kształcenia w roku akademickim 2020/2021)**

§ 1

Założenia ogólne

1. Podstawę prawną regulaminu stanowią *Zarządzenie nr ROP-0101-116/17 Rektora Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dn. 19 grudnia 2017 r. w sprawie określenia zasad organizacji i odbywania praktyk obowiązkowych i nadobowiązkowych na studiach wyższych na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II (Monitor KUL poz. 553/2017 z późn. zm.)*, oraz *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450)*.
2. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów, a ich zaliczenie jest jednym z warunków ukończenia studiów i uzyskania prawa do wykonywania zawodu nauczyciela.
3. Praktyki mają charakter obligatoryjny.
4. Regulamin praktyk zawodowych specjalizacji określa:
 - a) cel praktyk,
 - b) zakres praktyk, czas ich trwania i wymiar godzinowy oraz terminy realizacji praktyk,
 - c) zadania i obowiązki Praktykanta,
 - d) wymagania odnośnie do miejsca odbywania praktyk,
 - e) warunki zaliczenia praktyk,
 - f) sposób nadzoru realizacji praktyk przez Opiekuna Praktyk,
 - g) wykaz efektów uczenia się, które Praktykant powinien osiągnąć podczas odbywania praktyk.

§ 2 Cel praktyk

Celem praktyk jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej z rzeczywistością pedagogiczną.

§ 3 Zakres praktyk

1. Praktyki zawodowe obejmują łącznie **120 godzin**, w tym 60 godzin praktyk w szkole podstawowej oraz 60 godzin praktyk w szkole ponadpodstawowej.
2. Praktyki odbywają się na II roku (luty) specjalizacji nauczycielskiej. Dopuszcza się ich realizację w innym terminie (do czasu ukończenia specjalizacji) w uzasadnionych przypadkach (np. indywidualna organizacja studiów, przebywanie studenta w innym ośrodku naukowym, niemożność zrealizowania praktyk w wyznaczonym terminie).
3. **Praktykant w czasie praktyk zawodowych realizowanych w szkołach podstawowej i ponadpodstawowej zobowiązany jest do:**
 - przeprowadzenia **20 godzin** lekcji lub zajęć pozalekcyjnych pod nadzorem Mentora Praktyk, zróżnicowanych pod względem materiału programowego (np. kulturowo-literackie, ćwiczenia redakcyjne, integrujące treści literacko-językowe) i dydaktycznym (różne typy lekcji, formy pracy i zabiegi metodyczne).
 - obserwacji **22. godzin** lekcji lub zajęć pozalekcyjnych,
 - przeznaczenie **10. godzin** lekcyjnych na m.in. zapoznania się z warsztatem pracy nauczyciela polonisty, konsultacje z Mentorem Praktyk, udział w imprezach lub uroczystościach szkolnych, sprawdzanie prac klasowych, ocenianie zadań klasowych i domowych, sprawdzanie notatek w zeszytach, uczestniczenie w wycieczkach przedmiotowych, zapoznanie się z funkcjonowaniem biblioteki szkolnej (warunki korzystania z wypożyczalni, materiałów dydaktycznych) czy uczestniczenie w dodatkowych zajęciach kulturowych,
 - przeznaczenie **8. godzin** na: przygotowanie się do prowadzenia samodzielnie lekcji z języka polskiego, pisanie konspektów/scenariuszy lekcji, dokumentowanie przebiegu praktyki oraz przygotowanie kart obserwacji lekcji i pomocy dydaktycznych.
4. Nieobecność Praktykanta może być usprawiedliwiona tylko w przypadku choroby (zwolnienie lekarskie). W przypadku usprawiedliwionej nieobecności trwającej dłużej niż 3 dni Praktykant zobowiązany jest do uzupełnienia praktyk.

5. W przypadku niemożności odbycia praktyk z przyczyn niezależnych od studenta w terminie wyznaczonym w regulaminie praktyk, student może wnioskować u Dziekana właściwego ds. praktyk o zmianę terminu odbywania praktyk.

§ 4

Zadania i obowiązki Praktykanta

W czasie praktyki Praktykant podejmuje następujące działania:

- I. O charakterze ogólnym
- a) dokładnie zapoznaje się z Regulaminem odbywania praktyk zawodowych,
 - b) poznaje specyfikę Instytucji Przyjmującej, w której praktyka jest odbywana, w szczególności odnośnie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu jej funkcjonowania, organizacji pracy, statutu i planu pracy szkoły oraz prowadzonej dokumentacji działalności dydaktycznej,
 - c) zdobywa doświadczenie zawodowe oraz zapoznaje się z dokumentacją pracy nauczyciela,
 - d) zaznajamia się z wymogami etycznymi związanymi z wykonywaną pracą zawodową,
 - e) osiąga założone efekty uczenia się, wynikające z programu studiów,
 - f) doskonali stosowanie norm, procedur i dobrych praktyk w działalności nauczycielskiej,
 - g) świadomie oraz odpowiedzialnie realizuje działania edukacyjne zgodne z obowiązującym programem zajęć szkolnych i pozalekcyjnych [np. zajęcia wyrównawcze, kółka zainteresowań, zajęcia przygotowujące do olimpiad, konkursów].
- II. O charakterze szczegółowym
- a) obserwuje pracę dydaktyczną nauczyciela, jego interakcje z uczniami, rodzicami i gronem nauczycielskim,
 - b) zapoznaje się ze sposobami planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych,
 - c) obserwuje stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne w procesie dydaktycznym,
 - d) analizuje sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej,
 - e) dostosowuje metody i formy pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej, zwraca uwagę na uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,

- f) pogłębia znajomość programów i podręczników do nauczania języka polskiego oraz innych materiałów związanych z kształceniem polonistycznym,
- g) przygotowuje samodzielnie i rzetelnie pomoce dydaktyczne, wykorzystuje środki multimedialne i dydaktyczne narzędzia cyfrowe w pracy z uczniami,
- h) analizuje własne dokonania pedagogiczne, formułuje wnioski na ten temat, potrafi dokonać samooceny własnej pracy,
- i) prowadzi samodzielnie i systematycznie dokumentację praktyk, uwzględniając w niej różnego rodzaju materiały poświadczające nie tylko realizację praktyki, lecz i jej poszczególnych elementów służących rozwojowi zawodowemu, nabywaniu nowych kompetencji/umiejętności lub udoskonalenia już posiadanych;
- j) analizuje, z pomocą Opiekuna Praktyk zawodowych zdarzenia dydaktyczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk,
- k) zobowiązany jest do przestrzegania ustalonych przez Instytucję Przyjmującą zasad porządku i dyscypliny pracy, zasady zachowania tajemnicy służbowej oraz ochrony i poufności danych w zakresie ustalonym przez placówkę.

§ 5

Wymagania odnośnie do miejsca odbywania praktyk

1. Praktykant samodzielnie dokonuje wyboru szkoły do odbywania praktyk w porozumieniu i pod nadzorem Opiekuna Praktyk.
2. Praktykant samodzielnie dopełnia w szkole formalności, które wiążą się z koniecznością wypełnienia deklaracji potwierdzającej przyjęcie na praktykę. Praktykant zobowiązany jest do poinformowania Opiekuna Praktyk oraz dostarczenie mu deklaracji przyjęcia nie później niż 2 dni przed rozpoczęciem praktyki.
3. Przygotowaną i podpisaną przez Opiekuna Praktyk umowę o organizację praktyki (2 egz.) Praktykant powinien dostarczyć do szkoły, a po uzyskaniu podpisu Dyrekcji zwrócić 1 egz. Opiekunowi Praktyk.
4. Opiekę nad Praktykantem w trakcie realizacji praktyk sprawują, a także ich zaliczenia dokonują: Mentor Praktyk ze strony szkoły oraz Opiekun Praktyk ze strony KUL.
5. Szczegółowy plan praktyk opracowuje Mentor Praktyk wspólnie z Praktykantem. Praktykant ma obowiązek przedstawić harmonogram praktyki Opiekunowi

Praktyk, by ustalić termin możliwej hospitacji prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych podczas praktyk zajęć.

§ 6

Sposób nadzoru realizacji praktyk przez Opiekuna Praktyk

1. Nadzór nad realizacją praktyki sprawuje Opiekun Praktyk, który może przeprowadzić hospitację praktyki.
2. Praktykę zalicza Opiekun Praktyk na podstawie przedłożonych niezbędnych dokumentów oraz opinii wystawionej przez Mentora Praktyki.
3. Opiekun Praktyki ma obowiązek rzetelnego sprawdzenie przedstawionej mu przez Praktykanta dokumentacji, gdy zaś ta będzie zawierała błędy, uchybienia, nie będzie pełna, musi zażądać jej poprawy. Jeśli Praktykant nie uczyni tego, Opiekun Praktyk nie może zaliczyć odbycia praktyki zawodowej.

§ 7

Warunki zaliczenia praktyk

1. Zgodnie z programem studiów – praktyki zaliczane są na koniec III semestru studiów.
2. Opiekun Praktyk zalicza praktyki na podstawie następujący wypełnionych poprawnie dokumentów:
 - a) deklaracji z przyjęcia na praktyki,
 - b) umowy o organizację praktyki studenckiej,
 - c) zaświadczenia o odbyciu praktyki,
 - d) dzienniczka praktyk.Wszystkie wzory dokumentów są do pobrania na stronie KUL/studia/Praktyki obowiązkowe: https://www.kul.pl/praktyki-obowiazkowe.art_79457.html
3. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie wypełnionego dziennika praktyk oraz przedstawienia **5 konspektów** samodzielnie przeprowadzonych lekcji zróżnicowane pod względem materiału programowego (np. kulturowo-literackie, literacko-językowe, ćwiczenia językowe) i dydaktycznym (różne typy lekcji, metody i formy pracy, wykorzystanie z różnorodnych środków dydaktycznych).
4. Do zaliczenia obu rodzajów praktyk konieczne jest zrealizowanie wszystkich założonych efektów uczenia się (Załącznik A).
5. Praktyki kończą się zaliczeniem bez oceny.

6. W dzienniku praktyk powinna znaleźć się notatka sporządzona przez Mentora Praktyk, obejmująca ocenę poziomu samodzielnych zajęć Praktykanta (pod względem merytorycznym i metodycznym, z uwzględnieniem osiągnięć w sposobie organizacji lekcji, traktowaniu obowiązków, nawiązywaniu relacji z uczniami, itp.) z ewentualnymi wskazówkami dla Praktykanta.
7. Praktykant powinien zamieścić w dzienniczku praktyk krótkie sprawozdanie z uczestniczenia w życiu szkoły, ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron) oraz przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów.

**Praktyki zawodowe – efekty uczenia się
realizowane w czasie praktyk w szkole podstawowej
obowiązujące od cyklu kształcenia roku akademickiego 2020/2021
specjalizacja nauczycielska, filologia polska II stopnia**

	Wiedza: absolwent zna i rozumie
D.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
D.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
D.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.
	Umiejętności: absolwent potrafi
D.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
D.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;
D.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.
	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do
D.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

**Praktyki zawodowe – efekty uczenia się
realizowane w czasie praktyk w szkole ponadpodstawowej
obowiązujące od cyklu kształcenia roku akademickiego 2020/2021
specjalizacja nauczycielska, filologia polska II stopnia**

Wiedza: absolwent zna i rozumie	
D.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
D.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
D.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.
Umiejętności: absolwent potrafi	
D.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
D.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;
D.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk.
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	
D.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

Zatwierdzam

PRODZIEKAN
Wydziału Nauk Humanistycznych

dr hab. Dariusz Skórczewski, prof. KUL

3. 02. 2021